

ОБУКА ЗА ВОДИЧЕ III КАТЕГОРИЈЕ (планински водич у летњим условима)

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОГРАМУ

Основни циљ програма

Програм ове обуке је основни програм за обуку добровољно - аматерских водича ПСС. Водич III категорије је оспособљен за вођење група у летњим условима по планинама високим до 3000 мнв. Наставак ове обуке се може сагледати на два начина:

- похађањем семинара који су намењени обнављању постојећих знања и учењу новина у оквиру III категорије
- похађањем обуке за више категорије

Трајање обуке

Програм обуке се састоји из 25 часова теоријских предавања и 72,30 часа практичног рада.

Испитне обавезе обухватају:

- писане и усмене испите
- практични испит

Испитне обавезе се одржавају након завршетка обуке.

Повезаност са другим курсевима

Програм обуке за водича III категорије је основни програм, на који се програми обуке за више категорије надограђују. Похађање обуке за I категорију је условљено стицањем знања водича II категорије.

Начин укључења у међународно деловање

На захтев Комисије за водиче ПСС Планинарска комисија UIAA је доставила међународне стандарде за обуку водича под именом: "Model training standards for voluntary leaders and instructors" и „UIAA Standards for Voluntary Leaders and Instructors“. Комисија за водиче ПСС је програм ове обуке и програме обука виших категорија ускладила са међународним нормама. У току је процес одобрења међународне лиценце за ове програме.

Састављачи програма и извођачи програма

Програм је саставила Комисија за водиче ПСС.

Предаваче за теријски део, инструкторе и асистенте инструктора за практични део курсева и семинара именује Комисија за водиче ПСС. Чланове испитних комисија такође именује Комисија за водиче ПСС.

2. ПЛАН ОБУКЕ

НАСТАВНИ ПЛАН

НАСТАВНИ ПЛАН			
Редни. Бр.	Назив предмета/теме	Теорија (ч)	Пракса (ч)
А.	Опрема	3,00	9,00
А.1.	Опрема	0,30	
А.2.	Исправно паковање ранца	0,30	
А.3.	Планинарска ципела	0,30	
А.4.	Техничка опрема	0,30	5,00
А.5.	Ужад и чворови	1,00	4,00
Б.	Познавање планина	2,00	
Б.1.	Географија и геологија планина	0,30	
Б.2.	Заштита природе планина	0,30	
Б.3.	Планински масиви у свету	0,30	
Б.4.	Планинарски објекти	0,30	
Ц.	Водичка делатност	4,40	37,00
Ц.1.	Разрада плана акције	2,00	
Ц.2.	Организација акције и контрола групе	0,40	
Ц.3.	Адаптација програма за различите групе	0,30	
Ц.4.	Кретање и техника вођења	0,30	27,00
Ц.5.	Употреба техничких средстава		4,00
Ц.6.	Биваковање и логоровање	1,00	6,00
Д.	Подучавање - методичко преношење знања	1	
Е.	Анатомија и физиологија	2,30	
Е.1.	Спортско медицински преглед - методологија и препоруке	0,15	
Е.2.	Тренинг и физичка припрема	0,30	
Е.3.	Исхрана	1,00	
Е.4.	Утицај планине и надморске висине на човека и групу	0,15	
Е.5.	Анатомија људског тела/организма	0,30	
Ф.	Оријентација и навигација		13,00
Ф.1.	Карте, легенде, знакови и симболи		13,00
Ф.2.	Компас, бусола, висиномер		
Ф.3.	GPS и сателитска навигација		
Г.	Метеорологија	1,00	

Х.	Безбедност и спасавање у планини	1,30	5,00
Х.1.	Опасности у планини	0,30	
Х.2.	Израда импровизованих транспортних средстава		4,00
Х.3.	ГСС и спасавање у планини	0,30	
Х.4.	Средства радио везе и телекомуникације	0,30	1,00
И.	Прва помоћ	0,30	2,00
Ј.	Правна питања	2,30	
Ј.1.	Организација ПСС, Службе водича и UIAA	0,30	
Ј.2.	Правилник о безбедности и правила понашања на акцији	0,30	
Ј.3.	Познавање функционисања права у Србији и ван ње	0,30	
Ј.4.	Осигурање	0,30	
Ј.5.	Историја водичке службе код нас и у свету	0,30	
К.	Испити	6,00	4,00
К.1.	Тест – писмени испит	2,00	
К.2.	Усмени испит	4,00	
К.3.	Практични део испита		4,00
Л.	Завршетак обуке		2,30
Л.1.	Паковање опреме		1,00
Л.2.	Спремање дома		0,30
Л.3.	Повратак са школе		1,00
	УКУПНО ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ:	25,00	72,30
	СВЕ УКУПНО:		97,30

Детаљан преглед области обуке:

А. - Опрема

Опрема и техничка опрема, лична и заједничка. Правилна употреба опреме, одржавање опреме. Врсте материјала и њихова израда.

Б. - Познавање планина

Основе географије и геологије. Настанак планина и конфигурација терена. Упознавање са планинама и планинским масивима у земљи и свету. Приступ планини и њена заштита. Примена кодекса UIAA.

Ц. - Водичка делатност

Кретање и техника вођења групе, способност управљања групом и мере заштите групе на планини узимајући у обзир ризике и опасности. Разрада плана и организација акције. Биваковање и логоровање.

Д. - Подучавање - методика преношења знања

Као "едукатор" носилац UIAA стандарда треба да разуме наставне методе што ће омогућити да знање успешно пренесе на друге, посебно у планинском окружењу.

Е. - Анатомија и физиологија

Основне информације о тренингу. Значај тренинга, основни тренинг, специјални тренинг. Основе анатомије људског организма. Исхрана и упознавање са грађом намирница и њихов утицај на организам. Утицај планинског окружења и висине на човека и групу. Висинска болест. Спортско медицински преглед и физичка припремљеност.

Ф. - Оријентација и навигација

Основе оријентације и упућеност у технике и опрему за навигацију који ће омогућити правилну оријентацију у свим ситуацијама и условима. Карте и употреба различитих размера, њихове легенде, знакови и симболи. Везе између карте и терена. Процена и способност мерења раздаљине. Употреба компаса, бусоле, висиномера, оријентација карте, магнетне варијације. Одређивање позиције са и без инструмената. Припрема и реализација руте. Сателитска навигација и употреба GPS уређаја.

Г. - Метеорологија

Упознавање са основама метеорологије и основним законитостима планинског поднебља и времена. Читање синоптичких временских карата. Временска прогноза. Упознавање са употребом основних инструмената и препознавање природних сигнала од помоћи за предвиђање времена.

Х. - Безбедност и спашавање у планини

Упознавање са субјективним и објективним опасностима и мере заштите групе на планини, узимајући у обзир ризике и опасности на планини. Опрема за спашавање и њена употреба. Израда импровизованих транспортних средстава. Организација спашавања у одређеним околностима и организовање помоћи са стране. Употреба средстава радио везе и телекомуникација и давање алпских S.O.S. сигнала. Спасилачке службе у земљи и иностранству.

И. - Прва помоћ

Значај и намена прве помоћи. Упознавање са границама прве помоћи. Установљавање смрти и оживљавање - реанимација. Шок, несвестица, малаксалост. Крвављење, преломи костију, убоди, угризи. Болесна стања и напади болисти чланова групе. Сунчаница и топлотни удар. Замор, премор. Транспорт унесрећеног.

Ј. - Правна питања

Упознавање са организацијом службе водича код нас и у свету. Акти који уређују службу. Носиоци звања водича, категорије, напредовања, евиденција водича. Начелништво и Комисија службе водича излета и похода. Организација ПСС и UIAA. Правилник о безбедности и правила понашања планинара, морална и правна одговорност. Одговорност у погледу кривичног и прекршајног права. Осигурање. Упознавање са историјом водичке службе код нас и у свету.

К. – Испити

Испити се састоје од Теста као писменог испита, усменог испита и практичног дела испита.

Л. – Завршетак обуке

По завршетку школе полазници имају обавезу да заједничку и личну опрему спакују и очисте дом.

3. УСЛОВИ ЗА УПИС

Кандидат приликом пријављивања мора да испуњава следеће услове:

- старост најмање 18 година
- завршен IV степен стручне спреме (четворогодишња средња школа)
- чланство у планинарском друштву које је члан ПСС
- искуство у планинарењу од најмање три године
- лекарско уверење не старије од три месеца
- препорука матичног друштва
- положен пријемни испит

4. УСЛОВИ ЗА ЗАВРШЕТАК ОСПОСОБЉАВАЊА

Испитна комисија организује полагање испита након завршене обуке. Испитне обавезе се састоје из три дела:

- писмени тест
- усмени испит
- практични испит

На основу резултата сва три дела Испитна комисија доноси оцену:

- није положио
- положио (кандидат стиче звање Водич III категорије)
- Водич III категорије је дужан да у року од наредне две године изведе

пет планинарских акција уз присуство неког од ментора са листе ментора коју сачињавају сви активни водичи II категорије са важећом лиценцом. Позитивном оценом ментора водич III категорије стиче право на оверу лиценце за III и право да се обучава за водича II категорије.